

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/450/2015
Identifikačné číslo spisu:	3704899959
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3704899959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov 1/ A., bývajúceho v S. a 2/ Z., bývajúcej v S., proti žalovaným 1/ F. bývajúcemu v S., zastúpenému JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom v Žiline, Námestie M. R. Štefánika 1, 2/ Q., bývajúcemu v S., 3/ B., bývajúcemu v S., 4/ R., bývajúcej v S., 5/ F., bývajúcemu v S., 6/ C., bývajúcej v S., 7/ P., bývajúcemu v C., 8/ Z., bývajúcej v S., 9/ M., bývajúcej v S., 10/ A., bývajúcemu v S., 11/ R., bývajúcej v S., 12/ D., bývajúcej v S., 13/ C., bývajúcej v S., 14/ Ing. R., bývajúcej v S., 15/ T., bývajúcej v S., 16/ B., bývajúcej v S., 17/ K., bývajúcemu v M., 18/ O., bývajúcej v S., 19/ S., bývajúcemu v S., 20/ M., bývajúcemu v S., 21/ B., bývajúcej v S., 22/ C., bývajúcemu v K., 23a/ X., bývajúcemu v T., 23b/ Z., bývajúcemu v Q., 24a/ A., bývajúcej v S., 24b/ A., bývajúcej v S., 24c/ M., bývajúcej v S., 25/ R., bývajúcej v S., 26/ G., bývajúcej v S., 27a/ Z. bývajúcej v S., 27b/ Z., bývajúcej v Q., 27c/ M., bývajúcemu v S., 27d/ Z., bývajúcemu v S., 27e/ A., bývajúcemu v S., 27f/ G., bývajúcej v S., 28/ B., bývajúcej v S., 29/ Z. bývajúcej v S., 30/ B. bývajúcemu v S., 31/ A., bývajúcemu v S., 32/ Z., bývajúcemu v S. a 33/ A., bývajúcemu v S., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6 C 156/2004, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo 14. novembra 2013 sp. zn. 19 Co 356/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 18. marca 2010 č.k. 6 C 156/2004-1489 určil, že parcely, presne špecifikované vo výroku rozsudku a časť rodinného domu č. XXX (na parc. č. XX/X, XX/X, XX/X) v k. ú. S. patria do dedičstva po nebohom F., narodenom X.X.XXXX a zomrelom XX.X.XXXX. Zároveň určil, že parcely, presne špecifikované vo výroku rozsudku a časť rodinného domu č. XXX (na parc. č. XX/X, XX/X.) v k. ú. S. patria do podielového spoluvlastníctva žalovaného 2/ a do dedičstva po nebohom A., narodenom X.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX. Konanie o určenie vlastníctva k parcelám vo výroku rozsudku presne uvedených zastavil (z dôvodu čiastočného

späťvzatia návrhu). Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom náhradu trov konania a právneho zastúpenia spolu v sume 3 674,44 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 2/ až 33/ náhradu trov konania nepriznal. Zároveň žalovanému 1/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu z titulu trov preddavkovaných štátom sumu 104,21 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v roku 1920 kúpili bratia F., X. a S. nehnuteľnosti v k. ú. S.. Okrem iného sa jednalo o PKN parcelu č. XX/X a parcelu č. XXX/X, ktoré sú zapísané v PKN vložke č. XXX, k. ú. S.. Na parcele č. XX/X bol postavený rodinný dom súpisné číslo XXX. Následne po kúpe nehnuteľností došlo medzi podielovými spoluvlastníkmi k reálnej del'be tak, že rodinný dom zostal v spoluvlastníctve F. a X.. Rovnako došlo aj k rozdeleniu pozemkov. Asi v roku 1951 daroval F. svojim synom Q. (žalovaný 2/) a A. (už zomrel) časť svojho rodinného domu zvanú „vinkel“, ktorý bol prerobený na dve samostatné bytové jednotky. Rovnako v roku 1951 daroval F. svojim synom Q. a A. aj časť pozemkov nachádzajúcich sa pod časťou rodinného domu, ktorú využívali ako predzáhradku. F. zomrel XX.X.XXXX a dedičské konanie po ňom prebiehalo na Štátnom notárstve v Považskej Bystrici pod sp. zn. D 186/61. Na pojednávaní 10. apríla 1962 žalovaný 1/ odmietol dedičstvo s odôvodnením, že ako dedič si doposiaľ nepočínal, deti nemá, je slobodný a nie je schopný prebrať roľnícky podnik, ktorý je predmetom dedičstva. Štátne notárstvo v Považskej Bystrici napokon 31. júla 1962 pod č.k. D 186/61-29 vydalo uznesenie o dedičstve po neb. F. s tým, že nadobúdateľom celého dedičstva nazvaného roľníckym podnikom, okrem stavebného pozemku, sa stal syn poručiteľa F. mladší. Tento bol zaviazaný vyplatiť spoludedičov. Stavebný pozemok, ktorý mal byť vyčlenený z parcely č. XXX/X alebo z parcely XX/X k. ú. S., bol prikázaný do vlastníctva syna B. s tým, že tento bol povinný vyplatiť spoludedičov. Na rozhodnutí je vyznačený dátum právoplatnosti 27. októbra 1962. Štátne notárstvo v Považskej Bystrici 28. marca 1988 prejednálo návrh N. o dodatočné prejednanie dedičstva po F. a konštatovalo, že v pôvodnom konaní D 186/61 nebol prejednaný podiel poručiteľa v 1/3-iny PKN parcely č. XX/X, zameranej geometrickým plánom č. XXX-X-XXX-XXX/XX ako parcely č. G., k. ú. S.. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. februára 1995 sp. zn. 13 Co 99/95, bolo zrušené uznesenie Štátneho notárstva v Považskej Bystrici z 31. júla 1962 č.k. D 186/61-29 a vec bola vrátená Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie. Dedičské konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Dňa 1. marca 2000 vydala notárka JUDr. G. (Notársky úrad v S.) pod sp. zn. H. osvedčenie právne významnej skutočnosti, ktorým prehlásil žalovaný 1/, že je vlastníkom (okrem iného) nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. S., a to domu č. XXX, ktorý je postavený na parcele KN XX, vlastníkom parcely KN XX, parcely KN XX/X, parcely KN XXX/X, a parcely KN XXX/X. O osvedčenie vlastníctva žiadal s poukazom na to, že parcely predstavujú časti pôvodných PKN parciel, ktoré si jeho otec F. starší rozdelil reálnou del'bou so svojimi bratmi. Tieto zdedil žalovaný 1/ na základe rozhodnutia z 27. októbra 1962, ale zmena vlastníctva prepísaná nebola. Na základe osvedčenia vydaného JUDr. G. je žalovaný 1/ zapísaný na liste vlastníctva ako oprávnený držiteľ nehnuteľností, ktoré získal osvedčením. Okresný súd konštatoval, že žalovaný 1/ klamal, keď pri vydávaní osvedčenia tvrdil, že dedičské rozhodnutie po jeho nebohom otcovi nadobudlo právoplatnosť 27. októbra 1962. V tom čase vedel o tom, že uvedené dedičské rozhodnutie bolo odvolacím súdom zrušené a dedičské konanie po jeho nebohom otcovi naďalej prebiehalo. Súd ďalej uviedol, že v konaní o dodatočnom prejednaní dedičstva neboli prejednávané parcely, ktoré získal osvedčením, ale parcely G. a G., ktoré boli zakreslené na geometrickom pláne č. XXX-X-XXX-XXX-XX. Žalovaní navyše (okrem žalovaného 1/), nepotvrdili vlastníctvo žalovaného 1/ k uvedeným nehnuteľnostiam. Potom, ako si súd po vykonaní dokazovania osvojil tvrdenie žalobcov ohľadom častí parcely č. XX, rodinného domu č. XXX a parcely KN-C XXX/X, k. ú. S., konštatoval, že tieto v čase smrti nebohého F. staršieho patrili do jeho vlastníctva. Pretože dedičské konanie po ňom nie je právoplatne skončené, patria naďalej do dedičstva po ňom. Zároveň súd pripustil, že parcely a časť rodinného domu zvaná „vinkel“, ktoré tvorili predmet vzájomnej žaloby, daroval nebohý F. starší svojim synom Q. a A. za svojho života v roku 1951. Títo až doposiaľ uvedené nehnuteľnosti nerušene užívajú a vlastníckmi sa stali titulom vydržania, preto tieto nehnuteľnosti patria do podielového spoluvlastníctva žalovaného 2/ a do dedičstva po nebohom A.. Žalobcovia zobrali časť žaloby ohľadom poľnohospodárskej a lesnej pôdy späť, súd preto konanie v tejto časti zastavil. Vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o trovách štátu podľa § 148 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne na základe odvolaní žalobcov a žalovaného 1/ rozsudkom z 13. októbra 2011 sp. zn. 19 Co 227/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil. Zároveň výrok o náhrade trov konania štátu zmenil tak, že žalobca 1/ (ide o zrejmu nesprávnosť, správne má byť uvedený žalovaný 1/) nie je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu. Výslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

V dôsledku podaného dovolania žalovaným 1/, ktoré bolo podané voči rozsudku odvolacieho súdu, okrem výroku o trovách konania štátu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po preskúmaní veci dospel k záveru, že konanie je zaťažené vadou podľa § 237 písm. b/ O.s.p. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.10.2011, sp. zn. 19 Co 227/2010-1689 okrem zmeňujúceho výroku o náhrade trov konania štátu zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie uznesením zo dňa 27.9.2012, č.k. 2 Cdo 71/2012-1930. Odvolaciemu súdu vytýkal, že vec prejednal a rozhodol v čase, kedy už účastníci konania žalovaný 23/ B., ktorý zomrel X.X.XXXX a žalovaný 27/ M., ktorý zomrel XX.X.XXXX, nemali spôsobilosť byť účastníkmi konania a spôsobilosť byť účastníkmi konania stratili počas odvolacieho konania.

Krajský súd v Trenčíne po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozsudkom (druhým v poradí) 14. novembra 2013 sp. zn. 19 Co 356/2012 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, vo veci samej a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania potvrdil. Výslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že v preskúmvanej veci žalovaný 23/ B., zomrel X.X.XXXX a jeho právni nástupcovia sú v zmysle osvedčenia o dedičstve zo 6. decembra 2011, č.k. 37 D 371/2011-24 X., bývajúcí v T. - žalovaný 23a/ a Z., bývajúcí v Q. ako žalovaný 23b/. Žalovaný 27/ M., zomrel XX. K. XXXX a jeho právni nástupcovia sú podľa Osvedčenia o dedičstve z 23. januára 2012, sp. zn. 14 D 1097/11 Z., bývajúcí v S. - žalovaná 27a/, Z., bývajúcí v Q. - žalovaná 27b/, M., bývajúcí v S. - žalovaný 27c/, Z., bývajúcí v S. - žalovaný 27d/, A., bývajúcí v S. - žalovaný 27e/, G., bývajúcí v S. - žalovaná 27f/. Žalovaný 24/ N., zomrel XX. X. XXXX a jeho právni nástupcovia sú podľa Osvedčenia o dedičstve z 27. marca 2013, č.k. 14 D 1255/2012-20 A., bývajúcí v S. - žalovaná 24a/, A., bývajúcí v S. - žalovaná 24b/ a M., bývajúcí v S. - žalovaná 24c/. Z dôvodu straty spôsobilosti byť účastníkmi konania pôvodne žalovaných 23/, 24/ a 27/ odvolací súd konal s ich procesnými nástupcami. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v danom prípade odvolací súd nezistil existenciu dôvodov uplatnených v odvolaniach. Odvolací súd podrobne preskúmal námietky, ktoré boli v odvolaniach odvolateľmi vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Odvolací súd si osvojil aj dôvody napadnutého rozhodnutia, na ktoré v celom rozsahu poukázal (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodal, že okresný súd vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie. Nebolo mu možné vytknúť, že by nevykonával navrhnuté dôkazy, pretože dôkazy, ktoré boli navrhnuté, ktoré pre konanie boli nevyhnutné a vykonanie ktorých považoval okresný súd za potrebné vykonať, boli súdom prvého stupňa aj vykonané. Výsledky dokazovania v danom prípade vyznievajú jednoznačne a dávajú podklad k záveru, ktorý vyvodil z dokazovania okresný súd. K námietke žalovaného 1/ ohľadne rozhodnutia D 586/88 odvolací súd uviedol, že žalovaný 1/ odvodzuje svoje vlastnícke právo k nehnuteľnostiam od dedičského rozhodnutia po poručiťovi F. titulom uznesenia vo veci dodatočného prejednaní dedičstva. Je však nepochybné, že i napriek vyznačenej doložke právoplatnosti predmetné uznesenie nie je právoplatné práve z dôvodu, že dedičské konanie po poručiťovi nie je skončené v dôsledku zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, výrok ktorého je záväzný pre účastníkov, ako aj pre všetky orgány, vrátane súdu. Odvolací súd z uvedených dôvodov rozsudok prvostupňového súdu vo veci samej, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania, s ktorým sa odvolací súd rovnako stotožnil, potvrdil. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. d/, f/ O.s.p. Dovolanie odôvodňoval aj ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. Uviedol, že odvolací súd mu v konaní svojím procesným postupom a

rozsudkom odmietol ochranu jeho základného práva vlastníť majetok a výkon spravodlivosti, keď rozhodol vo veci - pozemkov, ktoré boli v rámci dedičského konania D 586/1988 prejednané (právoplatne). Poukázal na narušenie princípu právnej istoty a prekážku res iudicata. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje. S poukázaním na uvedené mal za to, že okresný súd jeho ústavné právo nerešpektoval. Okresný súd, ale ani krajský súd sa v dostatočnej miere nezaoberal uznesením z 28. marca 1988 sp. zn. D 586/1988, ktoré vydalo Štátne notárstvo v Považskej Bystrici vo veci dodatočného prejednanía dedičstva po poručiťovi F., a ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 1988. Toto rozhodnutie doposiaľ zrušené nebolo. Podotkol, že parcelu CKN XX a parcelu XX/X získal na základe tohto rozhodnutia v konaní o dedičstve. Poukázal aj na to, že podľa jeho názoru nemalo byť zrušené ani uznesenie štátneho notárstva sp. zn. D 186/61. Rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu považuje navyše za nedostatočne odôvodnené. Zdôraznil, že odvolací súd sa nezaoberal a nevysporiadal s dôvodmi odvolania, ktoré sa týkali rozhodnutia o trovách konania súdu prvého stupňa.

K dovolaniu žalovaného 1/ sa písomne vyjadrili žalované 11/, 13/, 15/ a uviedli, že rozhodnutia súdov (prvostupňového a odvolacieho) považujú za objektívne a spravodlivé, stotožňujú sa s nimi a súhlasia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávaní veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danej veci bolo dovolaním žalovaného 1/ napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky vyššie uvedených rozsudkov, preto prípustnosť dovolania v zmysle § 238 O.s.p. vyvodíť nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa § 237 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odhľadla možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/ až c/, e/, g/ O.s.p. nenamietal a tieto vady ani dovolací súd nezistil.

Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. d/ O.s.p., keď poukázal na prekážku rei

iudicatae.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Prekážka rozsúdenej veci (rei iudicatae) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého premetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutočných tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku).

Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený inak, nesprávne či neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Z obsahu spisu vyplýva, že konaniu vo veci v záhlaví tohto rozhodnutia uvedených účastníkov konania, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom F. a o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nepredchádzalo žiadne iné konanie na súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté. Toto žalovaný 1/ ani netvrdil, poukazoval iba na rozhodnutie v rámci konania o dedičstve (rozhodnutie Štátneho notárstva v Považskej Bystrici z 28. marca 1988 sp. zn. D 586/1988). Uvedené rozhodnutie však nie je prekážkou rozsúdenej veci vo vzťahu k predmetu tohto súdneho konania. Dodatočné prejednanie dedičstva je nesporné konanie, tak ako aj konanie o dedičstve. Dovolací súd podotýka, že aj v prípade právoplatnosti rozhodnutia štátneho notárstva v Považskej Bystrici z 28. marca 1988 sp. zn. D 586/1988, toto by malo za následok zamietnutie žaloby žalobcov vo vzťahu k nehnuteľnostiam prejednaných v uvedenom dedičskom rozhodnutí. V žiadnom prípade však rozhodnutie odvolacieho súdu nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. d/ O.s.p.

Vzhľadom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal aj námietkou dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí oboch stupňov súdov (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a zistil, že táto námietka je taktiež nedôvodná.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje

rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie uznesenia bolo presvedčivé.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Treba pripomenúť, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. marca 2005 sp. zn. II. ÚS 78/05, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Navyše nemožno opomenúť ani ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na ne/dôvodnosť odvolania žalovaného 1/). Uvedené sa týka aj rozhodnutia o trovách konania. Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku odôvodnil spôsob výpočtu trov konania, podrobne ich špecifikoval. Odvolací súd sa aj s touto časťou rozhodnutia bez výhrad stotožnil. Postup odvolacieho súdu bol v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. umožňujúcim odvolaciemu súdu podrobnejšie nezdôvodňovať svoje rozhodnutie a odkázať na dôvody obsiahnuté v prvostupňovom

rozhodnutí, ak sa s nimi plne stotožňuje. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv dovolateľa.

Dovolateľ v dovolaní taktiež namieta, že konanie je v danom prípade postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a napadnuté rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Inou vadou konania sa rozumie procesná vada, ktorá nie je uvedená v § 237 ods. 1 O.s.p., ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Oba tieto dôvody, ktoré dovolateľ uplatnil v dovolaní (dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., ako aj dôvod uvedený v § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) sú síce relevantnými dovoalcími dôvodmi, prípustnosť dovolania ale nezakladajú (nemajú základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobujú zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovoalcí súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), nešlo by o okolnosť, zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či konanie je postihnuté vytýkanou tzv. inou vadou a tiež posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Keďže dovolanie dovolateľa nie je procesne prípustné, nemohol odvolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Vzhľadom na uvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie podľa Občianskeho súdneho poriadku procesne neprípustné. So zreteľom na to dovolanie dovolateľa odmietol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní úspešným žalobcom vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd napriek tomu úspešným účastníkom náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich náhradu (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.